

Становище по Проект на система за прием в първи клас в общинските училища на територията на Столична община

Уважаеми господа,

Намирам, че предложеният Проект на система за прием в първи клас в общинските училища на територията на Столична община е напълно **неадекватен, немотивиран и дори абсурден:**

- в частта с предложените „прилежащи райони“;
- в частта с подреждането на деца, когато броят на кандидатствалите за прием деца надхвърля броя на местата в училището.

Конкретните ми възражения срещу посочените части от проекта са следните:

1. ВЪЗРАЖЕНИЕ СРЕЩУ ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПРИЛЕЖАЩИ РАЙОНИ

1) Въвеждането на отделен прилежащ район за всяко отделно училище е немотивирано и неадекватно.

Принципът „едно училище – отделен прилежащ“ район води до допълнително ограничение при кандидатстването - един ученик ползва предимство за кандидатстване само в едно училище.

Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование („**Наредбата**“) не съдържа каквито и да било правила или ограничения относно територията на прилежащия район.

Наредбата не предвижда изискване за всяко училище да бъде определен отделен прилежащ район.

Също така, Наредбата не съдържа ограничение за две или повече училища да бъде определен един прилежащ район.

С други думи, няма законово изискване за въвеждане на подобно „закрепостяване“.

Няма и житейска логика, която да оправдава подобен подход в един голям град като София.

Проектът не отговаря на въпроса какво ще стане, ако детето не бъде класирано (и прието) нито в училището в прилежащия район (поради несъразмерен брой желаещи), нито в друго училище (напълно реалистичен сценарий).

2) Предложените прилежащи райони и принципът „един първокласник – едно училище“ противоречат на чл. 12, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, който предвижда, че гражданите упражняват правото на образование:

- съобразно СВОИТЕ ПРЕДПОЧИТАНИЯ и възможности,
- в детска градина или в училище по техен ИЗБОР.

Според предложените прилежащи райони, децата ни ще упражняват правото си на образование в училище, определено според предпочитанията и по избор на РАБОТНАТА ГРУПА, разработила Проекта.

3) Предложените прилежащи райони не уреждат по никакъв начин ситуацията на семейства с две и повече деца, едното от които е прието по преди действащите правила за прием в първи клас.

Пример:

Дъщеря ми е приета в училище по правилата, действали през 2016 г. Училището е в административния район, в който се намира адресът ми.

Адресът ми по новоопределения прилежащ район не попада в прилежащия район на училището, в което учи дъщеря ми.

Нямам възможност да предвидя колко деца ще кандидатстват и ще бъдат приети в училището на дъщеря ми, за да определя шансовете на сина ми при кандидатстване в същото училище.

Естествено, за мен е от огромно значение децата ми да бъдат в едно училище.

И не, не става дума за т.нар. елитни или предпочитани училища.

Интересно ми е дали някой от работната група, подготвила Проекта, води две деца до четвърти клас в различни училища?

Защо за детските градини водещ критерий за класиране е адрес в целия административен район, а за училищата този критерий е отречен?

4) Границите на прилежащите райони са определени ПРОИЗВОЛНО .

Документите във връзка с предлаганата система и предлаганите прилежащи райони не съдържат каквато и да било обосновка за критериите или данните, въз основа на които са определени границите на прилежащите райони.

С просто око се вижда, че някои прилежащи райони обхващат непропорционално голяма територия.

5) НИТО ЕДНО съобщение на СО за предстоящите промени в изискванията за прием не съдържа информация, че предстои определяне на нови прилежащи райони.

6) Столична община не е взела мерки и не е осигурила участие, нито пък е поискала или получила становище от засегнатите страни – граждани на гр. София, в процеса по разработването на Проекта на системата за прием, включително при определянето на новите прилежащи райони.

Видно от публичнодостъпните данни, в работната група участват единствено представители на общината, РУО и директори на училища (неясно кои).

7) Възмутително е, че въпреки огромния обществен отзвук от последната кампания за прием на деца в първи клас на територията на СО от ЮНИ 2017 г., Проектът на система за прием в първи клас вижда бял свят **в последния възможен момент, непосредствено преди началото на кампанията по прием на първокласници за 2018/2019 г.**

По същия начин са се развили събитията и през миналата година, т.е. случващото се сега не е изключение, а правило.

Също така, и този път срокът за обществено обсъждане на Проекта е съкратен на 14 дни, с мотив, че СО трябвало да изпълни решение на Комисията за защита на личните данни, с което са обявени за дискриминационни критерии от предходната система за прием (действала само за предходната кампания).

Какво е свършено за почти една година от скандалите, съпроводили предходната кампания за прием в първи клас? Отговорът е – нищо. Това личи и от напълно формалните и празни откъм съдържание мотиви в Доклада на доц.

д-р Чобанов и т.нар. “мотиви“ към Проекта и Предварителната оценка на въздействието.

2. ВЪЗРАЖЕНИЕ СРЕЩУ ПРЕДЛОЖЕНИЯ РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ КРИТЕРИИ

Всъщност предложената система не предвижда какъвто и да било ред при прилагане на допълнителните критерии.

Липсва каквато и да било процедура за класиране и прием на децата, които след прилагането на допълнителните критерии имат равен брой точки.

Вероятно се предполага, че този въпрос ще се решава от директорите по тяхно свободно усмотрение.

Това не е единствената предпоставка за корупция, която се съдържа в новия Проект.

3. ВЪЗРАЖЕНИЕ СРЕЩУ ДОКУМЕНТА ЗА УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИЯ КРИТЕРИЙ ПО Т. 8.6

Според проекта за доказване на съответствието с допълнителния критерий – други деца от семейството, обучаващи се в училището, родителите следва да представят оригинал на удостоверение за семейно положение, съпруг/а и деца.

Намирам, че изискването на подобен документ за установяване на този критерий е напълно необосновано и прекомерно.

Какво общо има документът за семейно положение, при условие, че училището разполага с необходимите данни за другото дете от семейството (акт за раждане), а при записване на приетото дете също се представя копие от удостоверение за раждане на детето?

4. ИЗВОД

Вместо да реши един изключително наболял и дългогодишен проблем, Проектът създава допълнителни неясноти и прехвърля (както винаги) в тежест на родителите неспособността на държавата и в частност на общината да осигури равен достъп до качествено училищно образование.

Именно тази неспособност и престъпна незаинтересованост доведе до крайности. Родителите са готови да запишат детето си в определено училище на ВСЯКА ЦЕНА. Защото всеки родител се стреми в рамките на възможното да осигури най-доброто за децата си.

Подводните камъни в изискванията за прием в първи клас са заложили още с формулираните по безумен начин от МОН критерии за уседналост и реда за прилагането им с промените в чл. 43 от Наредбата, приети през м. Септември 2017 г.

На този етап вероятно е късно да се търси съдействието на МОН за промени на тези разпоредби на Наредбата преди предстоящия прием на първокласници за учебната 2018/2019 г. (въпреки че промените в Наредбата бяха предложени много набързо за обществено обсъждане в разгара на отпускарския сезон през лятото на 2017, след приключване на поредната скандална кампания за прием в първи клас).

Независимо от това, СО все още разполага с необходимите правомощия да намали щетите от непрецизно формулирани изисквания в

Наредбата, като поне определи прилежащите райони по разумен начин.

Същевременно използвам настоящото, за да призова СО да впрегне всички усилия, да изиска съдействие от МОН, РУО, засегнатите граждани и да намери дългосрочно и адекватно решение на този остър и болезнен проблем.

Как е възможно СО да поддържа действащата електронна система за прием в детските градини, но да не е осигурила прилагането на тази система и за училищата? Защо се страхувате от прозрачност при кандидатстването за първи клас в училище?

5. ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Намирам, че единственото непосредствено решение за приема за 2018/2019 г. е прилежащият район да съвпада с административния район, в който попада училището. Така хората ще имат избор между няколко училища и поне някаква сигурност, че децата им ще бъдат приети в първи клас.

Това решение е временно. СО трябва да положи необходимите усилия и да предприеме мерки за дългосрочно решаване на въпроса с приема в първи клас.

Също така предлагам да отпадне изискването за удостоверяване на допълнителния критерий по точка 8.6 с представяне на документ за семейно положение.

Оставам с надежда, че все пак ще направите минимално необходимото, поредната кампания за прием в първи клас да не се обърне в поредния скандален резил и уред за мъчение на родителите.

Мария Димитрова